

Spis treści

Wykaz skrótów / 7

Wprowadzenie / 11

Rozdział 1

Zmiana prawa (ustalenia pojęciowe) / 25

1.1. Przedmiot zmiany prawa / 25

1.1.1. Elementy systemu prawa a zmiana prawa / 25

1.1.2. Zmiana tekstu prawnego a zmiana normatywna / 37

1.2. Zakres zmiany normatywnej / 43

1.3. Przyczyny zmiany normatywnej / 47

1.3.1. Relacje systemowe / 47

1.3.2. Formy zmiany normatywnej / 55

1.4. Zmiana prawa a jego interpretacja
(pierwsze przybliżenie) / 70

Rozdział 2

Wykładnia odwołująca się do zmiany prawa / 82

2.1. Ujęcie statyczne a ujęcie dynamiczne w interpretacji / 82

2.2. Wykładnia celowościowa (funkcjonalna) / 91

2.3. Wykładnia historyczna / 99

2.4. Wykładnia „zgodna” / 110

Rozdział 3

Sytuacje zmian tekstu prawnego / 117

3.1. Stanowienie / 117

3.2. Derogacja / 128

3.2.1. Działanie prawodawcy pozytywnego / 128

3.2.2. Działanie prawodawcy negatywnego / 133

3.3. Nowelizacja / 150

- 3.3.1. Uwagi wprowadzające / 150
- 3.3.2. Nowelizacja jako zmiana prawotwórcza / 153
- 3.3.3. Nowelizacja jako zmiana nieprawotwórcza / 163

Rozdział 4

Zmiana tekstu prawnego jako argument w dyskursie interpretacyjnym / 178

- 4.1. Domniemanie prawotwórczego charakteru zmiany tekstu prawnego / 178
- 4.2. Wymóg uzasadniania decyzji interpretacyjnej odnoszącej się do skutków zmiany tekstu prawnego / 190
- 4.3. Wzruszenie domniemania normatywności zmiany tekstu prawnego / 201
- 4.4. Konsekwencje wadliwej oceny skutków zmiany tekstu prawnego / 210

Zakończenie / 217

Summary / 223

Bibliografia / 227

Wykaz orzeczeń / 255